Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 4. mai 2022
(OR. en)

8685/22

COSI 113
JAIEX 41
CORDROGUE 40
CT 74
COPS 185
CRIMORG 58
IXIM 106
ENFOPOL 228
ENFOCUSTOM 72
JAI 571

MÄRKUS

Saatja:	Eesistujariik
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	11413/20
Teema:	Kavand: Euroopa Parlamendile ja liikmesriikide parlamentidele esitatav aruanne sisejulgeolekualase operatiivkoostöö alalise komitee tegevuse kohta ajavahemikul 2020. aasta juulist kuni 2021. aasta detsembrini

Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 71 ning sisejulgeolekualase operatiivkoostöö alalise komitee (COSI) moodustamist käsitleva nõukogu otsuse 2010/131/EL artikli 6 lõikele 2 teavitab nõukogu Euroopa Parlamenti ja liikmesriikide parlamente alalise komitee tegevusest.

Delegatsioonidele edastatakse lisas Euroopa Parlamendile ja liikmesriikide parlamentidele esitatav aruanne COSI tegevuse kohta ajavahemikul 2020. aasta juulist kuni 2021. aasta detsembrini.

Delegatsioonidel palutakse esitada kirjalikud märkused ja sõnastusettepanekud aruande kavandi kohta 20. maiks 2022 aadressil cosi@consilium.europa.eu.

LISA

Euroopa Parlamendile ja liikmesriikide parlamentidele esitatav aruanne sisejulgeolekualase operatiivkoostöö alalise komitee (COSI) tegevuse kohta ajavahemikul 2020. aasta juulist kuni 2021. aasta detsembrini

Sisukord

Käesolev dokument on kaheksas aruanne, mis esitatakse Euroopa Parlamendile ja liikmesriikide parlamentidele vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 71 ning sisejulgeolekualase operatiivkoostöö alalise komitee (COSI) moodustamist käsitleva nõukogu otsuse 2010/131/EL artikli 6 lõikele 2, milles sätestatakse, et nõukogu peab teavitama Euroopa Parlamenti ja liikmesriikide parlamente alalise komitee tegevusest.

Aruandes tutvustatakse COSI tegevust ajavahemikul 2020. aasta juulist kuni 2021. aasta detsembrini Saksamaa, Portugali ja Sloveenia eesistumise ajal.

1. KOKKUVÕTE

COSI jätkas Saksamaast, Portugalist ja Sloveeniast koosneva kolmiku eesistumise ajal oma volituste täitmist, et hõlbustada, edendada ja tugevdada ELi liikmesriikide operatiivkoostöö koordineerimist sisejulgeoleku valdkonnas. Nendes ülesannetes toimis COSI järelevalve-, nõuandva ning otsuseid tegeva organina, kuhu kuuluvad kõrged esindajad ja eksperdid kõikidest ELi liikmesriikidest ja vajaduse korral asjaomastest justiits- ja siseküsimustega tegelevatest asutustest, luues koostoimeid politsei, tolli, piirivalve, õigusasutuste ja muude asjaomaste osalejate tegevuse vahel.

Ajavahemikul 2020. aasta juulist kuni 2021. aasta detsembrini suunas COSI mitme **horisontaalse teemaga** seotud arengut ja edusamme ning aitas kaasa konkreetsete operatiivtegevuse tulemuste saavutamisele. COSI rolli tuleks rõhutada eelkõige seoses sisejulgeolekuga tegeleva kogukonna jaoks strateegilise ja horisontaalse tähtsusega aruteludega, nagu tehnoloogia arengu mõju, sise- ja välisjulgeoleku vahelised seosed ning õiguskaitseasutuste juurdepääs andmetele. COSI raames koonduvad teemad, mida käsitletakse muudes poliitikavaldkondades, näiteks siseturg, kuid millel on otsene mõju sisejulgeolekule. COSI täidab olulist rolli strateegilise ja operatiivtasandi kokkupuutepunktis, et tagada strateegiliste soovituste ja operatiivtegevuse sidusus.

Komitee jälgis ja arutas arenguid seoses uue **ELi julgeolekuliidu strateegia ning sisejulgeolekualase ja Euroopa politseipartnerlusega**, mida mõlemat peetakse Euroopa Liidu sisejulgeolekut käsitleva ühise lähenemisviisi loomise ja tõhustamise vahendiks, ning koostas sellel teemal nõukogu järelduste eelnõu. See tuleb saavutada muu hulgas tugevama piiriülese koostöö, teabevahetuse ja tõhustatud teabepõhise ühise operatiivtegevuse kaudu. Need arutelud tuginesid eelmise eesistujariikide kolmiku (Rumeenia, Soome, Horvaatia) poolt COSI raames sisejulgeoleku tulevase suunaga seoses tehtud tööle. Kõigi nende arutelude tugevad kesksed teemad olid nii strateegia kui ka tegevuse järjepidevus, samuti olemasolevate meetmete järjepidev rakendamine ning vajadus ühiselt kokku lepitud ja rakendatava sidusa institutsioonidevahelise tegevuskava järele.

Alates COVID-19 pandeemia puhkemisest on COSI tähelepanelikult jälginud pandeemia mõju sisejulgeolekule. Saksamaa eesistumise ajal toimunud aruteludes keskenduti õiguskaitseasutustele asjakohaste vahendite ja suuniste andmisele, et tagada **turvaliste sidekanalite** kasutamine. Eesmärk oli tagada osalejatele ohutu ja turvaline koordineerimisviis ajal, mil füüsilised kohtumised ei olnud võimalikud. Arutelu käigus rõhutati ka õiguskaitseasutuste otsustavat rolli küberkuritegevuse vastases võitluses.

Portugali eesistumise algus langes kokku üldise COVID-19 vaktsineerimiskampaania algusega Euroopa Liidus. Sellega seoses käsitles komitee tugirühma koosseisus asjakohast teabepõhist reageerimist **COVID-19 vaktsiinidega seotud pettustele** ja nendeks valmisolekut.

Lisaks toetas COSI Sloveenia eesistumise ajal koordineeritud Euroopa lähenemisviisi loomist, et **ennetada kuritegevuse sisseimbumist seoses COVID-19 taastefondidega**.

Tehnoloogia areng on pöördelise tähtsusega meie ühiskonna jaoks kõigis sektorites. Sama kehtib ka kriminaalõigussüsteemide ja õiguskaitse kohta. Sellest tulenevalt on COSI päevakorras valdkonnaülese teemana sisejulgeolekuga seotud probleemid tehnoloogiliselt ja digitaalselt üha võimekamaks muutuvas maailmas. Selles kontekstis on eriti oluline, et justiits- ja siseküsimustega tegelevad kogukonnad saaksid käimasolevas arutelus kaasa rääkida, et oleks võimalik võtta arvesse kõiki asjakohaseid avalikke huve.

Asjakohase teabe säilitamine ja sellele juurdepääs, selle analüüsimine ja selle põhjal tegutsemine seadusega ette nähtud volituste piires on õiguskaitsealase töö lahutamatu osa. See on keskse tähtsusega, et tagada kriminaalõigussüsteemide ja õiguskaitseasutuste suutlikkus pääseda andmetele juurde digikeskkonnas, nagu see juba toimub võrguväliselt, sealhulgas krüpteeritud sideandmetele ja elektroonilistele tõenditele. Olukorra muudab veelgi keerulisemaks tehnoloogia arengu piiramatu ärakasutamine kuritegelikus allilmas. COSI on rõhutanud, et digipoliitika üldine areng peab tooma kasu ka justiits- ja siseküsimuste sektorile, käsitledes ja minimeerides samal ajal sellega seotud riske. See omakorda nõuab ulatuslikku koordineerimist paljudes poliitikavaldkondades, nagu siseturg, telekommunikatsioon, krüpteerimine ja andmekaitse.

Tehnoloogia arenguga seotud küsimused, nagu küberturvalisus, küberkuritegevus ja tehisintellekt, on muutunud üha olulisemaks, sealhulgas COVID-19 pandeemia puhkemise tõttu, kuna kuritegevus on internetikeskkonnas veelgi ulatuslikumaks muutunud.

COSI tervitas **ELi sisejulgeoleku innovatsioonikeskuse** loomist sektoritevahelise ja mitut asutust hõlmava ühise innovatsiooniplatvormina, et toetada teadusuuringuid ja innovatsiooni liidu sisejulgeoleku parandamiseks ja suurendamiseks. Keskuse ülesanne on toimida platvormina, mis toetab liikmesriikide õiguskaitseasutusi tulevastele kitsaskohtadele uuenduslike lahenduste leidmisel ja nende elluviimisel, kasutades selleks vajadustele kohandatud ja põhiõigustega kooskõlas olevaid vahendeid.

Tehisintellekti teemalised arutelud saatsid kolmiku kogu eesistumisperioodi, kuna komitee keskendus nii õiguskaitseasutuste võimalustele, mis tulenevad tehisintellektisüsteemide kasutamisest, kui ka sellele, millist mõju võib avaldada õiguskaitsega seotud vahendite liigitamine suure riskiga tehisintellektirakendusteks ja teatavate kasutusviiside keelamine (näotuvastus avalikes kohtades õiguskaitse eesmärgil). COSI rõhutas, et asjaomases töörühmas (telekommunikatsioon) tehisintellekti käsitleva õigusakti üle peetavatel läbirääkimistel tuleb justiits- ja siseküsimustega tegelevate kogukondade häält kuulda võtta ning et oluline on integreerida sisejulgeolekuga seotud kaalutlused üldisesse õigusraamistikku.

COSI arutas ka õiguskaitseasutuste ees seisvaid väljakutseid ja võimalusi, mis tulenevad **krüpteerimise** kasutamisest. Vajadus leida tasakaal eraelu puutumatuse õiguse ja turvalise internetisuhtluse vahel ning pädevate asutuste vajadus pääseda kriminaaluurimise eesmärgil seaduslikult juurde andmetele oli kolme eesistumisperioodi jooksul komitee aruteludes tõepoolest kesksel kohal.

COSI aitas välja töötada krüpteerimist käsitlevat resolutsiooni, mille nõukogu 2020. aasta detsembris vastu võttis. Lisaks vajadusele leida õige tasakaal internetiprivaatsuse ja õiguskaitse vajaduste vahel, tuleb rõhutada ka seda, et ühtegi eelnevalt kindlaksmääratud lahendust ei ole ning et selle saavutamiseks ei ole võimalik kasutada tehnoloogilisi otseteid. Selle asemel on vaja sektoriga pidada ennetavat dialoogi, millesse on kaasatud ka teadlased ja akadeemilised ringkonnad, et teha kindlaks ja töötada välja lahendused, mis on õiguslikult kestlikud, tehniliselt teostatavad ja võivad aidata seda olulist tasakaalu saavutada, ning hinnata neid lahendusi. COSI taotlusel osaleb ELi innovatsioonikeskus aktiivselt selle töö toetamises.

Komitee tõi välja ka õiguskaitseasutuste olulise rolli **küberturvalisuse** tagamisel ja küberkuritegevuse vastases võitluses, rõhutades vajadust ühendada kaks töösuunda, et luua integreeritud ja koordineeritum lähenemisviis asjaomaste ohtudega võitlemiseks.

Terrorismivastane võitlus oli COSI tegevuses jätkuvalt oluline prioriteet. Lisaks terrorismivastase võitluse ohuhinnangutele pöörati erilist tähelepanu arengusuundadele, mis puudutavad **terroristidest välisvõitlejaid**, sealhulgas tagasipöördujaid, **terroristlikku veebisisu** ning **terroristlikuks või vägivaldse äärmusluse ohuks peetavaid isikuid (*Gefährder*)**. Viimasega seoses töötasid liikmesriigid välja ühise arusaama ja ühised soovituslikud kriteeriumid selliste isikute kohta käiva teabe kontrollimiseks. COSI kiitis heaks protsessi arvatavate terroristidest välisvõitlejate kohta usaldusväärsetelt kolmandatelt riikidelt saadud teabe sisestamiseks Schengeni infosüsteemi (SIS), mis võimaldab paremini mõista ELi ja liikmesriikide õigusaktide kohaseid olemasolevaid võimalusi. Sloveenia eesistumise ajal keskenduti Lääne-Balkanile, käsitledes koos COTERi töörühmaga sise- ja välisjulgeoleku seost puudutavaid küsimusi. Pärast seda, kui Taliban võttis võimu üle, tegi COSI kokkuvõtte olukorrast Afganistanis ja tervitas 2021. aasta septembris **Afganistani käsitlevat terrorismivastase võitluse tegevuskava**, et tulla toime kumulatiivse mõjuga, mida olukord Afganistanis võib avaldada liidu sisejulgeolekule.

COSI-l oli jätkuvalt keskne roll **EMPACTi (kuritegevusega seotud ohte käsitlev valdkondadevaheline Euroopa platvorm)** juhtimisel, millest sai pärast nõukogu 2021. aasta märtsi otsust alaline vahend võitluseks raske ja organiseeritud rahvusvahelise kuritegevuse vastu. Nagu EMPACTi pädevusraamistikus on sätestatud, jätkas COSI koos oma toetusrühmaga operatiivtegevuskavade rakendamise hindamist, teostades järelevalvet liikmesriikide ja teiste asjaomaste osalejate osalemise üle, et tagada meetmete tõhus rakendamine.

Aruandeperioodil tegi komitee kokkuvõtte EMPACTi 2018.–2021. aasta tsüklit käsitleva **sõltumatu hindamise** tulemustest, mis osutasid selle vahendi asjakohasusele, tulemuslikkusele, tõhususele ja sidususele.

COSI töötas selle nimel, et määrata kindlaks uued **ELi kuritegevusvastase võitluse prioriteedid eelseisvaks EMPACTi tsükliks (2022–2025)**, võttes aluseks ELi 2021. aasta hinnangu raske ja organiseeritud kuritegevuse põhjustatud ohtudele. Nõukogu võttis kuritegevusvastase võitluse prioriteedid vastu 2021. aasta mais.

Rõhku pandi vajadusele suurendada EMPACTi nähtavust, et esile tõsta organiseeritud ja raske rahvusvahelise kuritegevuse vastases võitluses saavutatud konkreetseid operatiivtegevuse tulemusi. Seda silmas pidades töötati välja **EMPACTi ühine teabevahetuse strateegia** ja loodi EMPACTi teavitusvõrgustik, et parandada EMPACTi nähtavust pikas perspektiivis.

COSI tervitas komisjoni teatist **ELi organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise strateegia (2021–2025)** kohta kui vahendit õiguskaitse ja õigusalase koostöö edendamiseks.

Eelmise kolmiku ajal alanud arutelu jätkuna tegi Saksamaa-Portugali-Sloveenia kolmik tööd finantsuurimiste tõhustamiseks ELis. COSI väljendas toetust uuele õigusaktide paketile, mis käsitleb **rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamist** ning millel on märkimisväärne mõju justiits- ja siseküsimustega tegelevale kogukonnale.

Kuna rändajate smugeldamise võrgustikud osutusid COVID-19 pandeemia ja õiguskaitsetegevuse arengu taustal vastupidavaks, kutsus komitee üles tõhustama ELi välispiiride kaitset ning alustas arutelu hiljuti kavandatud **rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise tõkestamise tegevuskava (2021–2025)** üle, tervitades Euroopa ja riiklike ametiasutuste vahelist koordineeritud lähenemisviisi ning asjaomaste ELi justiits- ja siseküsimustega tegelevate asutuste kaasamist.

Pärast ÜJKP tsiviiltegevuse kokkuleppe vastuvõtmist jätkati jõupingutusi, mis on seotud ÜJKP tsiviilstruktuuride ja JSK valdkonna osalejate vahelise koostööga ning nende koostoime ja vastastikuse täiendavuse tugevdamisega. **Sise- ja välisjulgeoleku vahelise seose** raames keskendusid COSI ning poliitika- ja julgeolekukomitee (PJK) sidusate ELi meetmete väljatöötamisele ja tsiviilkriisiohje tugevdamisele, käsitledes ELi ja liikmesriikide sise- ja välisjulgeoleku prioriteete, sealhulgas viies lõpule tsiviiltegevuse kokkuleppes sisalduvate selliste minikontseptsioonide viimistlemise, millega sondeeritakse sellise koostöö potentsiaali mitmes kuritegevuse valdkonnas ning integreeritakse need tõhusalt missioonide kavandamisse. Lisaks arutas COSI peagi vastuvõetava strateegilise kompassi loomist.

2. HORISONTAALSED KÜSIMUSED

a. ELi julgeolekuliidu strateegia ning sisejulgeolekualane ja Euroopa politseipartnerlus

COSI arutas komisjoni koostatud uut **ELi julgeolekuliidu strateegiat**[1], mille eesmärk on vaadelda ja käsitleda sisejulgeolekut liidus tervikliku ökosüsteemina. Strateegiaga kaasnesid konkreetsed tegevuskavad, milles käsitletakse uimastitevastast võitlust[2], ebaseaduslikku tulirelvakaubandust[3] ja võitlust laste seksuaalse väärkohtlemise vastu[4]. COSI väljendas 2020. aasta septembris paketi suhtes laiapõhjalist konsensust, rõhutades selliste küsimuste kasvavat tähtsust, mis on seotud innovatsiooni ja murranguliste tehnoloogiatega, sise- ja välisjulgeoleku vahelise seosega, õiguskaitseasutuste vajadusega omada seaduslikku juurdepääsu teabele ja koostalitlusvõimega.

COSI valmistas ette nõukogu järelduste eelnõu **sisejulgeoleku ja Euroopa politseipartnerluse kohta**[5]. Delegatsioonid tervitasid eesistujariikide kolmiku (DE-PT-SI) programmi ja koordineerimist seoses uute algatustega, millega tugevdatakse sisejulgeolekut ja mis on seotud uue ELi julgeolekuliidu strateegiaga. Järeldustes on sätestatud tõhusa sisejulgeolekualase Euroopa partnerluse loomise vahe-eesmärgid ajavahemikuks 2020–2025 ning esitatud edasised sammud sellistes küsimustes nagu Euroopa õiguskaitsealase koostöö tugevdamine, õiguskaitseasutustel uue tehnoloogia kasutamise võimaldamise tähtsus, vajadus tulla tõhusalt toime ülemaailmsete probleemidega (st rahvusvaheline organiseeritud kuritegevus, terrorismi ennetamine ja selle vastu võitlemine) ning rahvusvahelise koostöö tõhustamine julgeoleku valdkonnas ja piiriülese õiguskaitsealase koostöö tugevdamine.

---

1 10010/20.
2 9945/20 ADD 1.
3 10035/20 ADD 1.
4 9977/20.
5 12862/20.

b. COVID-19 pandeemia mõju

Alates 2020. aasta kevadest on COSI tegevuse keskmes **COVID-19 pandeemia** ja selle mõju sisejulgeolekule.

COVID-19 pandeemia on toonud kaasa muutusi raskes ja organiseeritud kuritegevuses, kuid on mõjutanud ka õiguskaitseasutuste tegevust. Eelkõige arutas COSI eesistujariigi Saksamaa juhtimisel õiguskaitseasutuste poolset **turvaliste sidekanalite**[67] kasutamist, mis on oluline vahend tugeva koostöö tagamiseks, et kaitsta ELi sisejulgeolekut ja ületada mõned füüsiliste operatiivkoosolekute suhtes kehtestatud piirangud. COSI oli selle poolt, et töötatakse välja kogu ELi hõlmav turvaline sidelahendus, milles Europolil on koordineeriv roll, ning tervitas tegevuskava koostamist turvalise side laiendamise kohta ELi õiguskaitse jaoks lühikeses, keskpikas ja pikas perspektiivis.

Pandeemia on soodustanud meditsiinitoodete ja -teenustega seotud kuritegevust ja pettust. COSI toetusrühm käsitles 2021. aasta märtsis Portugali eesistumise ajal **COVID-19 vaktsiinidega seotud pettuste**[8] küsimust. Kohtumisel ilmnes, et vaktsiinipettusi, riigiametnike vastu suunatud pettusekatseid, võltsitud vaktsiinide või võltsitud tõendite müümist pimeveebis või ehtsate vaktsiinide vargusi/rööve on esinenud vähesel määral. Kuigi seda ei peeta suureks ohuks, rõhutas komitee vajadust jälgida tähelepanelikult sündmusi, parandada ülevaadet olukorrast tõhusa teabevahetuse kaudu liikmesriikide õiguskaitseasutuste vahel ning ELi institutsioonide, organite ja asutustega, et suurendada valmisolekut vajaduse korral kohe operatiivselt reageerida.

---

6 10315/20.
7 12860/1/20 REV 1.
8 7236/21.

COSI käsitles esmatähtsa küsimusena **kuritegevuse sisseimbumise ennetamist seoses COVID-19 taastefondidega**[9]. Komitee tegi kokkuvõtte järeldustest, milleni jõuti 2021. aasta septembris toimunud taasterahastu „NextGenerationEU“ õiguskaitsefoorumi esimesel kohtumisel, rõhutades, et ennetamine on vahend, millega tagada, et rahalised vahendid jõuavad oma sihtpunkti ja täidavad oma eesmärke. Nõukogu selleteemalise arutelu ettevalmistamisel toetas COSI koordineeritud lähenemisviisi loomist taastefondidega seotud pettuste vastu võitlemiseks ja nende ennetamiseks, rõhutades seda, kui tähtis on justiits- ja siseküsimustega tegelevate asutuste vaheline koostöö ja tõhus teabevahetus kõigi asjaomaste osalejate vahel.

c. Tehnoloogia areng ja sisejulgeolek

Tehnoloogia areng ja digiüleminek on pöördelise tähtsusega kõigis sektorites. Sama kehtib ka kriminaalõigussüsteemide ja õiguskaitse kohta. Justiits- ja siseküsimustega tegeleval kogukonnal peab olema võimalik mõista ja juhtida arutelu kõigi asjaomaste küsimuste üle, sealhulgas selliste seadusandlike ettepanekute üle, millel on sektorile otsene mõju, kuid mida käsitletakse muudes sektorites, nagu tehisintellekti käsitlev õigusakt ja ettepanek digiteenuste õigusakti kohta. Seda on soodustanud teabevahetus justiits- ja siseküsimuste nõukogus ning asjaomastel justiits- ja siseküsimuste tööfoorumitel. Riiklikel koordineerimisprotsessidel on oluline roll ja need peaksid tagama, et sisejulgeolekusektori kaalutlused suunatakse nõuetekohaselt läbirääkimisi juhtivatele ettevalmistavatele organitele.

[9] 13679/21.

3. TERRORISMIVASTANE VÕITLUS

Kuigi 2020. ja 2021. aastal terrorirünnakute arv ja mõju vähenes, oli terrorismivastane võitlus jätkuvalt üks COSI päevakorra prioriteetidest; see oht ELi julgeolekule nõuab valdkondadevahelist lähenemisviisi. Erilist tähelepanu on pööratud käimasolevale Afganistani kriisile ja sellele, kuidas see mõjutab ELi sisejulgeolekut.

a. ELi reageerimine, prioriteedid ja edasised sammud

Kolmiku eesistumise ajal oli COSI prioriteediks jätkuvalt terrorismivastane võitlus, jätkati eelmiste eesistumisperioodide jooksul alustatud tööd, et strateegiliselt suunata ELi tasandil terrorismi ennetamiseks ja selle vastu võitlemiseks tehtavat operatiivkoostööd.

COSI kiitis heaks ka **protsessi arvatavate terroristidest välisvõitlejate kohta kolmandatelt riikidelt saadud teabe hindamiseks ja vajaduse korral Schengeni infosüsteemi (SIS) sisestamiseks**[10], mis võimaldab eesistujariigil ja liikmesriikidel kasutada Europoli tehnilist tuge. See vabatahtlik protsess käivitati esimest korda 2021. aasta teisel poolel ja selle tulemusena on SISi sisestatud teavet mitme terroristist välisvõitleja kohta. Protsess vaadatakse läbi 2022. aasta teisel poolel. Terrorismi töörühmas tehtud töö põhjal kiitis komitee heaks kavandatud täiendavad meetmed, mille eesmärk on parandada õiguskaitsealast koostööd seoses **terroristlikuks või vägivaldse äärmusluse ohuks peetavate isikutega (*Gefährder*)**[11], et edendada koordineeritud tegevust ja tõhusat teabevahetust Euroopa tasandil.

[10] 13037/20.
[11] 13035/20.

b. ELi ohuhinnangud terrorismivastase võitluse valdkonnas

Vastavalt kehtestatud korrale[12] kiitis COSI igal poolaastal heaks soovitused **ohu hindamise kohta** terrorismivastase võitluse valdkonnas **ELis**[13] [14] [15]. Kõigis kolmes ohuhinnangus soovitatakse käsitleda vägivaldset äärmuslust ja terrorismi kõigis nende vormides, võttes arvesse ühiskonna suurenevat polariseerumist, mida COVID-19 pandeemia on veelgi süvendanud.

Terrorismivastase võitluse koordinaatori ohuhinnangutes märgiti, et vägivaldsest **paremäärmuslusest** tulenev oht on suurenenud. **Vägivaldsest vasakäärmuslusest ja anarhistlikust äärmuslusest** tuleneva ohu taset peetakse endiselt madalaks, kuid üha suurenevaks. Nii vägivaldse paremäärmusluse kui ka vägivaldse vasakäärmusluse ja anarhistliku äärmusluse areng näib olevat seotud COVID-19 pandeemia ja selle sotsiaal-majanduslike tagajärgede arenguga ning reaktsioon valitsuste poolt pandeemia ohjeldamiseks kehtestatud eeskirjadele.

c. ELi Afganistani käsitlev terrorismivastase võitluse tegevuskava

Pärast seda, kui Taliban võttis Afganistanis võimu üle, kutsus eesistujariik Sloveenia 31. augustil 2021 kokku ELi siseministrite erakorralise istungi, et arutada arenguid riigis ning võimalikke tagajärgi rahvusvahelisele kaitsele, rändele ja julgeolekule. Afganistani kriisist tulenevate väljakutsete tõttu on vaja sise- ja välisjulgeolekut jõulisemalt koordineerida.

[12] 13414/1/17 REV 1.
[13] 12866/20.
[14] 8372/21.
[15] 13682/21.

COSI/PJK 2021. aasta septembri kohtumisel võtsid delegatsioonid teadmiseks ELi Afganistani erisaadiku esitatud teabe kriitilise humanitaar- ja majandusolukorra kohta riigis. Samal kohtumisel tutvustas ELi terrorismivastase võitluse koordinaator **Afganistani käsitlevat terrorismivastase võitluse tegevuskava**[16], mis töötati välja koostöös komisjoni talituste, Euroopa välisteenistuse, eesistujariigi Sloveenia ning asjaomaste ELi justiits- ja siseküsimuste valdkonna asutustega. Tegevuskavas on esitatud 23 tegevussoovitust, mis jagunevad nelja valdkonda:
1) julgeolekukontrollid – vältida infiltreerumist; 2) strateegiline luureteave/prognoos: vältida, et Afganistanist saab terrorirühmituste varjupaik; 3) jälgida ja tõkestada propagandat ja mobiliseerimist; 4) võidelda organiseeritud kuritegevuse kui terrorismi rahastamise allika vastu. COSI ja PJK tervitasid tegevuskava kui tulevase tegevuse terviklikku alust, kusjuures delegatsioonid rõhutasid, kui oluline on teha koostööd rahvusvaheliste osalejate, piirkonna riikide ning ELi justiits- ja siseküsimuste valdkonna asutustega, et tõhustada luure- ja julgeolekustsenaariume.

Tegevuskava ühe sambana kiitsid COSI delegatsioonid heaks protokolli, millega kehtestatakse **ELi välispiire ületavate või ületanud isikute tõhustatud julgeolekukontrolli kord seoses Afganistanis toimunud arengutega**[17]**.**

16 12315/21.
17 13683/21.

4. EMPACT (kuritegevusega seotud ohte käsitlev valdkondadevaheline Euroopa platvorm)

Kuritegevusega seotud ohte käsitlev valdkondadevaheline Euroopa platvorm (EMPACT) tegeleb kõige olulisemate organiseeritud ja raskest rahvusvahelisest kuritegevusest ELile tulenevate ohtudega. EMPACT tugevdab riiklike ametiasutuste, ELi institutsioonide ja organite ning rahvusvaheliste partnerite luure-, strateegilist ja operatiivkoostööd. EMPACTi tegevus toimub nelja-aastaste tsüklitena, milles keskendutakse ELi ühistele kuritegevusvastase võitluse prioriteetidele.

EMPACTil on kolm peamist tunnust. See on **teabepõhine**; kogutud andmeid analüüsitakse, et paremini hinnata kuritegevusega seotud ohte, võimaldades otsustajatel vahendeid paremini jaotada ning töötada välja sihipärased kuritegevusvastase võitluse strateegiad ja operatsioonid. EMPACT on **valdkondadevaheline**, hõlmates lisaks politseile ka tolli, piirivalvet ja vajaduse korral muid asjakohaseid asutusi, sealhulgas näiteks erasektorit, mis võib olla väga oluline teatavat liiki kuritegevuse (näiteks küberkuritegevuse) vastu võitlemisel. Kolmas tunnus on see, et EMPACTi rakendatakse **tervikliku lähenemisviisi** abil. EMPACT hõlmab nii operatiivseid kui ka strateegilisi meetmeid ning selle raames ei keskenduta mitte ainult survemeetmetele, vaid rakendatakse ka ennetavat lähenemisviisi. Üldiselt on tegemist väga proaktiivse lähenemisviisiga kuritegevusvastasele võitlusele ning meetodiga, mis võimaldab EMPACTil COSI abile ja strateegiliste suunistele ning COSI toetusrühma tehnilistele suunistele tuginedes muuta strateegilised eesmärgid konkreetseteks operatiivmeetmeteks. Ajavahemik 2020. aasta juulist kuni 2021. aasta detsembrini oli EMPACTi jaoks väga oluline periood, mis tõi COVID-19 põhjustatud väljakutsetest hoolimata eesistujariikide kolmiku intensiivse töö tulemusena kaasa mitmeid olulisi arenguid.

Enne iga EMPACTi tsükli lõppu viiakse läbi **sõltumatu hindamine**, mis on sisendiks järgmise tsükli jaoks ja mille tulemused edastatakse COSI delegaatidele. 2020. aasta oktoobris ilmnes 2018.–2021. aasta sõltumatust hindamisest,[18] et **EMPACT on asjakohane, tulemuslik, tõhus, sidus ja toob esile ELi lisaväärtuse**. Hindamisaruandes esitati siiski **21 soovitust** mõnede tuvastatud probleemide kohta. COSI toetusrühmas toimunud põhjalike arutelude põhjal koostas eesistujariik Saksamaa tegevuskava, milles määrati kindlaks edasised sammud, peamised osalejad ja soovituste rakendamise kavandatav ajakava[19].

---

18 11992/20 + ADD 1.

19 13686/2/20 REV 2.

Eesistujariigi Portugali peamine EMPACTiga seotud eesmärk oli valmistuda **EMPACTi 2022.–2025. aasta tsükliks.** Selleks oli vaja koostada **nõukogu järeldused organiseeritud ja rasket rahvusvahelist kuritegevust käsitleva ELi poliitikatsükli püsiva jätkamise kohta: EMPACT 2022+**[20], mille justiits- ja siseküsimuste nõukogu võttis vastu 2021. aasta märtsis. Peamised muudatused võrreldes eelmise tsükliga hõlmasid EMPACTi kui olulise **alalise** vahendi loomist.

COSI võttis teadmiseks Europoli koostatud **ELi raske ja organiseeritud kuritegevuse põhjustatud ohtude hinnangu (EU SOCTA) (2021)**,[21] milles tuuakse välja raske ja organiseeritud kuritegevuse praegused ja eeldatavad arengud. EU SOCTAt ja (eesistujariigi ja komisjoni koostatud) poliitikaalast nõustamisdokumenti[22] võeti arvesse mais nõukogu poolt vastu võetud **nõukogu järeldustes, millega määratakse kindlaks ELi prioriteedid võitluseks raske ja organiseeritud kuritegevusega EMPACTi raames aastateks 2022–2025**[23]. Järeldustes tuuakse välja kümme ELi kuritegevusvastase võitluse prioriteeti, mida tuleb rakendada 15 operatiivtegevuskava kaudu.

Eesistujariik Sloveenia võttis EMPACTi 2022.–2025. aasta tsükli ettevalmistamisel nõukogu järeldustest tulenevate täiendavate tehniliste üksikasjadega seoses järelmeetmeid. Seejärel nimetati operatiivtegevuskavade juhid ja kaasjuhid. Lisaks **võeti vastu** ja vaadati läbi **2022. aasta operatiivtegevuskavad**[24].

Aruandeperioodil oli keskne teema **EMPACTiga seotud teabevahetus.** Töötati välja EMPACTi ühine teabevahetuse strateegia[25] ja loodi EMPACTi teavitusvõrgustik.

Kolmiku eesistumisperioodil oli jätkuvalt teemaks **EMPACTi rahastamine**, kusjuures delegatsioonidel aitas EMPACTi 2021. aasta rahastamises kokku leppida EMPACTi rahastamise ajutise töörühma[26] loomine[27][28]. EMPACTi tegevust jälgiti jätkuvalt EMPACTi riiklike koordinaatorite kohtumistel ning COSI toetusrühm ja COSI võtsid nende kohtumiste järelmeetmeid.

---

20 6481/21.
21 6818/21.
22 7232/21.
23 9184/21.
24 13114/21.
25 13112/2/21 REV 2.
26 11773/20.
27 10372/20.
28 11502/21.

5. ORGANISEERITUD JA RASKE RAHVUSVAHELINE KURITEGEVUS

a. Organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise ELi strateegia (2021–2025)

2021. aasta mai kohtumisel tervitas komitee komisjoni teatist **organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise ELi strateegia (2021–2025)** kohta ning selle eesmärke ja ettepanekuid[29].

Strateegia põhineb vajadusel edendada õiguskaitse- ja õigusalast koostööd, viia läbi tulemuslikke uurimisi organiseeritud kuritegevuse tõkestamiseks, kaotada organiseeritud kuritegevusest tulu saamine, samuti hoida ära selle sisseimbumine seaduslikku majandusse ning kohandada selles valdkonnas tegutsevate õiguskaitse- ja õigusasutuste tegevus digitaalajastule vastavaks.

Sellega seoses on komisjon määranud EMPACTi strateegia rakendamise peamiseks vahendiks ning COSI rõhutas, kui oluline on lisada EMPACTi prioriteetide hulka võitlus kõrge riskitasemega kuritegelike võrgustike vastu. Delegatsioonid toetasid vajadust reageerida tugevalt väljakutsetele, mida digitaliseerimine uurimis- ja süüdistustegevuse jaoks kaasa toob.

b. Rahapesuvastane võitlus – mõju sisejulgeolekule

Tuginedes eelmise eesistujariikide kolmiku aruteludele COSI raames, võttis nõukogu 2020. aasta juunis vastu järeldused finantsuurimise tõhustamise kohta raske ja organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemiseks[30]. Nõukogu kutsus komisjoni üles tugevdama rahapesu andmebüroode tööd ja nendevahelist teabevahetust, kaaluma õigusraamistiku edasist tõhustamist, et omavahel ühendada riiklikud pangakontode keskregistrid, kaaluda vajadust veelgi täiustada virtuaalvarasid käsitlevat õigusraamistikku või alustada liikmesriikidega uuesti arutelu vajaduse üle piirata õiguslikult sularahamakseid ELi tasandil.

[29] 8514/21.
[30] 8927/20.

Sellega seoses esitas komisjon 2021. aasta juulis ettepaneku uue õigusaktide paketi kohta, mis käsitleb **rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamist.** 2021. aasta septembris toetas komitee kõnealust paketti, mis kajastab paljusid eespool nimetatud nõukogu järeldustes esile tõstetud küsimusi. Laialdaselt toetati rahapesuvastase ameti loomist, mille ülesanne on edendada rahapesu andmebüroode vahelist koordineerimist, toetada neid analüüsivõime parandamisel ning muuta finantsandmed õiguskaitseasutuste peamiseks teabeallikaks. Delegatsioonid tervitasid ettepanekut kehtestada rangemad normid krüptovara/virtuaalvara valdkonnas, et tagada jälgitavus ja keelata anonüümsed krüptovara rahakotid[31].

c. ELi tegevuskava rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise tõkestamiseks – operatiivaspektid

2021. aasta novembris arutas COSI komisjoni esitatud uut **tegevuskava rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise tõkestamiseks (2021–2025)[32]**. Smugeldamisvõrgustikud kohanesid väga hästi õiguskaitsetegevuse arengu, COVID-19 pandeemia ajal kehtinud reisipiirangute ning logistiliste ja keskkonnamuutustega. Delegatsioonid taotlesid ELi välispiiride tugevamat kaitset, kehtestades ühised tegevusstandardid, võttes arvesse ka hiljuti esile kerkinud probleeme seoses rände ärakasutamisega riiklike osalejate poolt, rõhutades vajadust sellist olukorda ennetada ja töötada välja reageerimisprotokollid. Kuna smugeldamisvõrgustikud kasutavad krüpteeritud sidevahendeid, sotsiaalmeediat ning muid digiteenuseid ja -vahendeid enda huvides ära, kutsus COSI tungivalt üles tõhustama selliste nähtustega võitlemiseks digitaalsete vahendite kasutamist, kaasates süstemaatiliselt Europoli, rändajate smugeldamise vastast Euroopa keskust, ELi innovatsioonikeskust ja Euroopa Liidu Küberturvalisuse Ametit (ENISA). Lisaks nõudsid delegatsioonid terviklikku lähenemisviisi väljatöötamist rändajate smugeldamise vastu võitlemisel, kuna ligikaudu 50% smugeldamisega seotud võrgustikest tegelevad mitut liiki kuritegevusega[33].

---

31 11718/21.
32 12761/21.
33 13678/21.

6. DIGIVALDKOND

COVID-19 pandeemia sundis tegevusi rohkem kui kunagi varem internetipõhiseks muutma. Kuritegelikud rühmitused lõikasid olukorrast kasu, edendades oma tegevust ebaseaduslikel turgudel. Väga oluliseks said sellised teemad nagu küberkuritegevus (nt võrgupettus või kahjuliku sisu levitamine), küberturvalisus ja tehisintellekt. Praeguse kolmiku eesistumisperioodil on korduvalt arutatud tehisintellekti, krüpteerimise ja küberturvalisusega seotud teemasid.

Sellel perioodil kujundati ja loodi ELi sisejulgeoleku innovatsioonikeskus.

a. ELi sisejulgeoleku innovatsioonikeskus

Eelmise kolmiku eesistumisperioodil tehtud töö jätkuna jälgis COSI jätkuvalt **ELi sisejulgeoleku innovatsioonikeskuse** loomisega seotud arenguid. Kõnealune keskus peaks toimima sektoritevahelise ja ühise ELi platvormina, mille eesmärk on tagada kõigi ELi ja riiklike osalejate vaheline koordineerimine ja koostöö sisejulgeoleku valdkonnas[34].

2021. aasta veebruaris toimunud kohtumisel tegi COSI kokkuvõtte Europoli esitatud ajakohastatud teabest keskuse töö kohta, tuginedes peamiselt nelja 2021. aastaks ette nähtud ülesande täitmisele, mille komitee oli kindlaks määranud juba 2020. aasta veebruaris[35]. Delegatsioonid väljendasid samuti toetust eesistujariigi Portugali koostatud dokumendis kirjeldatud lähenemisviisile, milles kutsutakse muu hulgas liikmesriike üles keskust jätkuvalt toetama ja toetust veelgi suurendama ning tehakse COSI-le ülesandeks arutada keskuse juhtimist[36].

2021. aasta novembris kinnitas COSI ELi sisejulgeoleku innovatsioonikeskuse **juhtrühma** koosseisu[37] kooskõlas 2021. aasta juunis heaks kiidetud normidega[38]. Juhtrühm peab heaks kiitma keskuse prioriteedid, mis tuleks vastu võtta iga nelja aasta järel ja läbi vaadata iga kahe aasta järel. Prioriteetide alusel kiidab juhtrühm heaks mitmeaastase rakenduskava, milles esitatakse keskuse konkreetsed tegevused/projektid.

---

34 12859/20.
35 5905/21.
36 5906/21.
37 13684/21.
38 8517/3/21 REV 3.

b. TEHISINTELLEKT

13. juulil 2020 toimunud mitteametlikul videokonverentsil arutas COSI **tehisintellekti võimaluste kasutamist julgeoleku eesmärgil**[39] ning oli ühel meelel, et see on olulise tähtsusega õiguskaitse jaoks kogu ELis. Tehisintellektisüsteemide kasutamine võib hõlbustada õiguskaitseasutuste tööd, toetades uurimisi ja aidates neid läbi viia, kuid võib tekitada ka väljakutseid, eelkõige põhiõigustega seoses. Komitee rõhutas vajadust tekitada tehisintellekti vahendite suhtes usaldus ning tegi kindlaks selleks asjakohased juhtimis- ja kaitsemeetmed. Eesistujariik Saksamaa julgustas delegatsioone töötama välja ühise lähenemisviisi tehisintellekti kasutamisele õiguskaitseasutustes kogu ELis ning võtma testimise ja reguleerimise suhtes vastu dünaamilise lähenemisviisi.

COSI alustas arutelu, mis keskendus tehisintellekti käsitleva määruse kohta tehtud komisjoni ettepaneku mõjule, eelkõige piirangutele, mis on seotud reaalajas toimuva biomeetrilise tuvastamise kasutamisega õiguskaitse eesmärkidel, ja kõrge riskitasemega tehisintellektirakendustele[40]. Pärast seda, kui justiits- ja siseküsimuste nõukogu palus selgitust kavandatava määruse mõju kohta õiguskaitseasutustele ja õiguskaitsealasele tegevusele, korraldas eesistujariik Sloveenia ühepäevase internetiseminari, et käsitleda lahendamata mureküsimusi, mida liikmesriikide õiguskaitse- ja sisejulgeolekuga tegelevad kogukonnad on seoses kavandatava määrusega väljendanud. COSI 2021. aasta novembri koosolekul tunnistas telekommunikatsiooni töörühma kaasesimees, et tegemist on horisontaalse ja sektoriülese dokumendiga; samas väljendasid delegatsioonid muret seoses sellega, et ettepanekul on suur mõju justiits- ja siseküsimuste/õiguskaitse sektorile, kuid seda käsitletakse teise sektori raames.

---

39 10726/20.
40 8515/21.

c. Krüpteerimine

Krüpteerimist peetakse digitaalmaailma väga oluliseks osaks. Vajadus leida tasakaal turvaliste sidevahendite ja eraelu puutumatuse õiguse tagamise ning õiguskaitse- ja õigusasutuste vajaduse vahel pääseda kriminaaluurimise läbiviimise eesmärgil seaduslikult juurde andmetele oli kolmiku eesistumisperioodil COSI tegevuse prioriteet.

Valmistudes nõukogu 2020. aasta detsembri mõttevahetuseks, tegi COSI kokkuvõtte krüpteerimise valdkonnas valitsevast olukorrast ja edasistest sammudest, võttes arvesse ELi terrorismivastase võitluse koordinaatori[41] ja komisjoni talituste[42] esitatud dokumente. Komitee pidas krüpteerimist peamiseks vahendiks, millega tagatakse suhtluse ja isikuandmete puutumatus, konfidentsiaalsus, andmeterviklus ja kättesaadavus, kuid rõhutas samal ajal suurt riski, et seda kasutatakse kuritegelikel eesmärkidel. Selline vastuolu on õiguskaitse- ja õigusasutuste jaoks väljakutseks, kuna krüpteerimine muudab andmetele ja suhtluse sisule juurdepääsu ja nende analüüsi äärmiselt keeruliseks või praktiliselt võimatuks. COSI märkis, et pädevate asutuste võimaluse säilitamine pääseda seaduslikult juurde asjakohastele andmetele selgelt määratletud eesmärgil, milleks on võitlus raske ja organiseeritud kuritegevuse ja terrorismi vastu, ei tohi ohustada põhiõiguste (st õigus eraelu puutumatusele ja isikuandmete kaitsele) austamist. Komitee rõhutas, et ELi tegevus peab lähtuma põhimõttest **„turvalisus krüpteerimise abil ja krüpteerimisest hoolimata“**[43].

Nii nõukogu kui ka komisjon tunnistasid vajadust töötada välja kogu ELi hõlmav õigusraamistik, et tagada tasakaal krüpteeritud teabele seadusliku juurdepääsu ning põhiõiguste kaitsmiseks vajaliku krüpteerimise tõhususe vahel. 2021. aasta novembri kohtumisel rõhutas komitee, et ta peab täitma keskset rolli krüpteerimisega seotud edasist tegevust käsitlevas arutelus, tuletades meelde, et tehnoloogia areng selles valdkonnas ei saa takistada õiguskaitsealast tegevust.

41 7675/20.
42 10730/20.
43 13084/1/20 REV 1.

d. Õiguskaitseasutuste roll küberturvalisuse tagamisel

Küberturvalisus on määratletud kui (valitsuse või muude) võrkude kaitse pahatahtlike rünnakute ja küberohtude eest, eesmärgiga kaitsta elutähtsat teavet. Küberkuritegevust käsitatakse kurjategijate tegevusena, millega püütakse ära kasutada inimeste või turvalisusega seotud nõrkusi küberruumis raha või andmete varastamise eesmärgil. **Õiguskaitseasutustel on äärmiselt oluline roll küberturvalisuse tagamisel** ja küberkuritegevuse uurimisel, aga ka küberintsidentide tõkestamisel ja ennetamisel[44]. COSI rõhutas, et küberturvalisusega ja küberkuritegevuse tõkestamisega seotud vajadused ja lähenemisviisid võivad kõnealust kahte kogukonda omavahel vastandada, toetades samal ajal koordineeritud meetmete väljatöötamist, et maksimeerida kerksust ja reageerimisvõimet mis tahes küberintsidentide/-ohtude puhul.

Delegatsioonid kutsusid üles töötama välja selge õigusraamistiku, pöörates erilist tähelepanu õiguskaitsealasele tegevusele, krüpteerimisele ja WHOIS-andmetele juurdepääsule, tagades eraelu puutumatuse ja põhiõiguste täieliku austamise.

[44] 11719/21.

7. SISE- JA VÄLISJULGEOLEKU VAHELINE SEOS

a. ÜJKP ning JSK valdkonna koostöö: strateegiline kompass / ÜJKP tsiviiltegevuse kokkulepe

2021. aasta septembris arutasid COSI ning PJK **ÜJKP ning JSK valdkonna koostöö** hetkeseisu, eesmärgiga tagada sidusamad ELi meetmed ja tugevdada tsiviilkriisiohjet ELi ja liikmesriikide sise- ja välisjulgeoleku prioriteetide käsitlemisel. Delegatsioonid arutasid sellise koostöö edendamist konkreetsete tegevuste kaudu, mille eesmärk on tuua kokku ÜJKP ning justiits- ja siseküsimustega tegelevad riiklikud ja Euroopa haldusasutused ja ametid,[45] nagu on osutatud nõukogu järeldustes ÜJKP tsiviiltegevuse kokkuleppe kohta[46].

2021. aasta juulis ja detsembris toimus Brüsselis kaks ÜJKP ning JSK valdkonna koostöö teemalist seminari. Juulis toimunud seminaril rõhutati vajadust ÜJKP missioonide täiendavate operatiivvolituste järele, korrapärase institutsioonilise koordineerimise järele COSI/PJK, COSI toetusrühma/CIVCOMi vahel ning vajadust suurendada missioonidel õiguskaitseametnike kohtade arvu. Detsembris toimunud seminaril osalesid liikmesriigid, ELi institutsioonid ning justiits- ja siseküsimuste valdkonna asutused, et vahetada arvamusi, häid tavasid ja jagada teavet esinevate väljakutsete kohta seoses koostöö edendamisega liikmesriikide seisukohast.

Delegatsioonid arutasid ka 2022. aasta märtsis vastu võetud strateegilise kompassi hetkeseisu.

8. COSI TOETUSRÜHMA ROLL

COSI toetusrühm hõlbustas ja toetas jätkuvalt COSI tööd, eelkõige ELi poliitikatsükli / EMPACTi raames. Toetusrühm valmistab ette COSIs toimuvaid arutelusid, viies näiteks lõpule teatud küsimuste menetlemise, mida saab käsitleda COSI toetusrühma tasandil, või lihtsustades COSIs toimuvaid arutelusid. COSI täiendavaid suuniseid nõudvad küsimused või strateegilised küsimused esitatakse COSI-le arutamiseks[47].

---

45 WK 10909/21 INIT.
46 13571/20.
47 8900/17.

9. KOKKUVÕTE

Aruandeperioodil täitis COSI jätkuvalt oma keskset rolli sisejulgeolekualase operatiivkoostöö koordineerimisel, edendamisel ja tugevdamisel liidus. COSI tegutses jätkuvalt järelevalve-, nõuandva ja otsustusorganina, luues sünergiat politsei, tolli, piirivalve ja õigusasutuste ning muude asjaomaste osalejate vahel. Komitee käsitles nii horisontaalseid teemasid, mille roll sai veelgi ilmsemaks COVID-19 pandeemia ajal ja seeläbi, kuidas tehnoloogia areng muudab pidevalt ka sisejulgeolekusektorit, kuid jätkas ka varem kindlaks määratud töösuundadega, nagu EMPACTi ja selle egiidi all tehtava operatiivkoostöö hõlbustamine ja edasiarendamine.

COSI-l on jätkuvalt oluline roll ELi sisejulgeolekut puudutavatele väljakutsetele vajalike vastuste väljatöötamisel seoses paljude teemadega, mida järgmine eesistujariikide kolmik (Prantsusmaa, Tšehhi Vabariik ja Rootsi) hakkab käsitlema.

I LISA – LÜHENDID

- AI: Artificial Intelligence (tehisintellekt)
- AIA: Artificial Intelligence Act (tehisintellekti käsitlev õigusakt)
- AML: Anti-Money Laundering (rahapesuvastane võitlus)
- CFT: Countering Financing Terrorism (terrorismi rahastamise tõkestamine)
- CHSGs: Common Horizontal Strategic Goals (ühised horisontaalsed strateegilised eesmärgid)
- CIVCOM: Committee on Civilian Aspects of Crisis Management (CIVCOM: kriisiohje tsiviilaspektide komitee)
- COSI: Standing Committee on Operational Cooperation on Internal Security (COSI: sisejulgeolekualase operatiivkoostöö alaline komitee)
- COSI SG: Standing Committee on Operational Cooperation on Internal Security Support Group (sisejulgeolekualase operatiivkoostöö alalise komitee toetusrühm)
- CSDP: Common Security and Defence Policy (ÜJKP: ühine julgeoleku- ja kaitsepoliitika)
- CT: Counter-terrorism (terrorismivastane võitlus)
- EEAS: European External Action Service (EEAS: Euroopa välisteenistus)
- EMPACT: European multidisciplinary cooperation platform against criminal threats (EMPACT: kuritegevusega seotud ohte käsitlev valdkondadevaheline Euroopa platvorm)
- EMSC: European Migrant Smuggling Centre (rändajate smugeldamise vastane Euroopa keskus)
- ENISA: European Union Agency for Cybersecurity (ENIS: Euroopa Liidu Küberturvalisuse Amet)
- EU CTC: EU Counter-Terrorism Coordinator (ELi terrorismivastase võitluse koordinaator)
- EU SOCTA: European Union Serious and Organised Crime Threat Assessment (EU SOCTA: Euroopa Liidu hinnang raske ja organiseeritud kuritegevuse põhjustatud ohtudele)
- FTFs: Foreign Terrorist Fighters (terroristidest välisvõitlejad)
- G-MASP: General Multi-Annual Strategic Plan (üldine mitmeaastane strateegiakava)
- HVGs: High Value Grants (kõrge maksumusega toetused)
- HVTs: High Value Targets (oluline sihtmärk)
- IP: Intellectual Property (intellektuaalomand)
- ISF: Internal Security Fund (Sisejulgeolekufond)
- JAD: Joint Action Days (ühismeetmete päevad)
- JHA Council: Justice and Home Affairs Council (JSK nõukogu: justiits- ja siseküsimuste nõukogu)
- LEA: Law Enforcement Authorities (õiguskaitseasutused)
- LEWP: Law Enforcement Working Party (õiguskaitse töörühm)
- LVGd: Low Value Grants (madala maksumusega toetused)

- MASPs: Multi-Annual Strategic Plans (mitmeaastased strateegiakavad)
- MTIC: Missing Trader Intra Community (varifirmadega seotud ühendusesisene pettus)
- NECs: National EMPACT Coordinators (EMPACTi riiklikud koordinaatorid)
- NPS: New Psychoactive Substances (uued psühhoaktiivsed ained)
- OAPs: Operational Action Plans (operatiivtegevuskavad)
- OC: Organised Crime (organiseeritud kuritegevus)
- OCG: Organised Crime Groups (kuritegelik organisatsioon(
- PAD: Policy Advisory Document (poliitikaalane nõustamisdokument)
- PSC: Political and Security Committee (PJK: poliitika- ja julgeolekukomitee)
- SIS: Schengen Information System (SIS: Schengeni infosüsteem)

II LISA – EMPACTi 2020. AASTA OPERATIIVTEGEVUSKAVADE ÜLDINE TEABELEHT

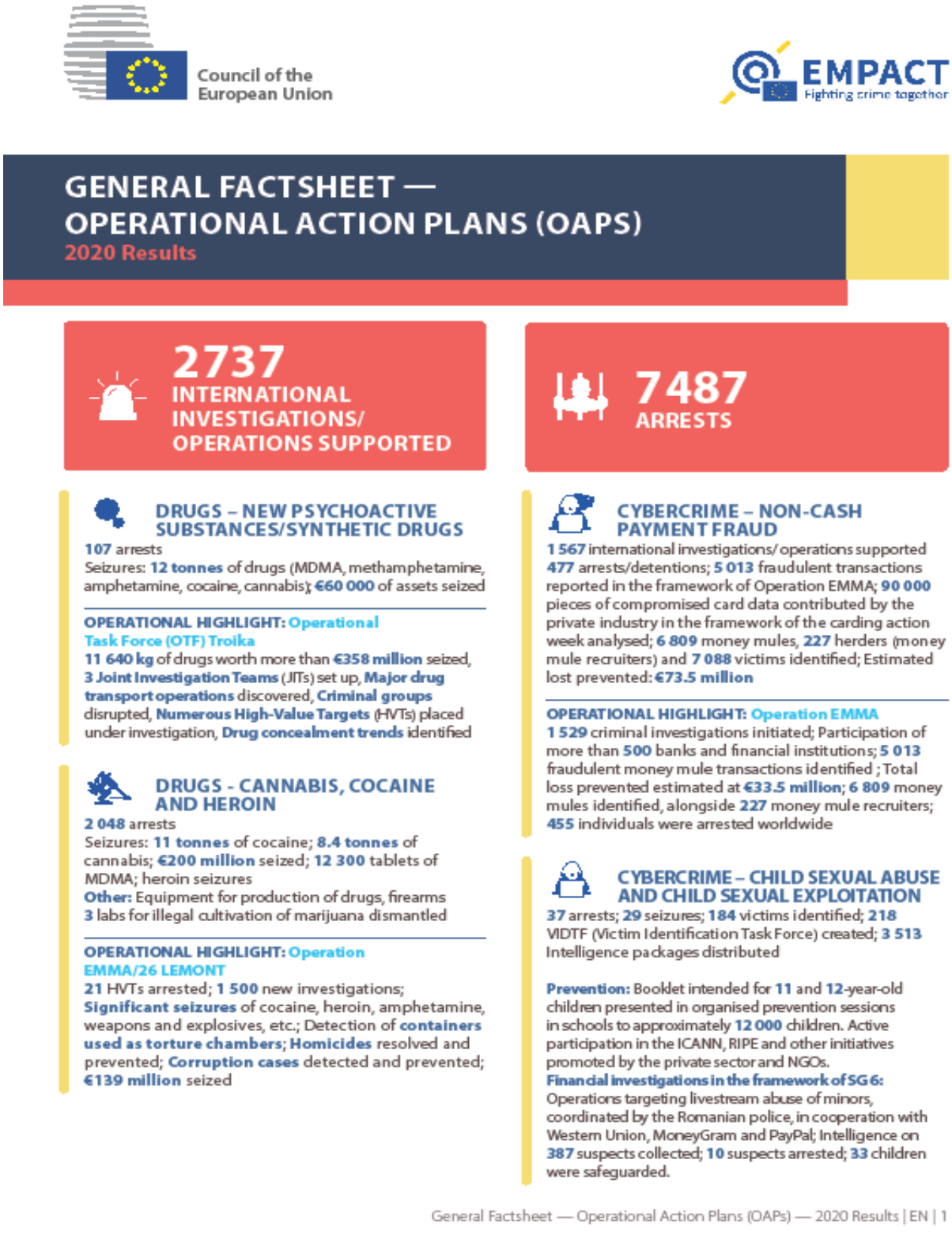

CYBERCRIME – ATTACKS TO INFORMATION SYSTEMS

45 arrests
8 international investigations/ operations supported

A **splash page** prepared by Europol was put up online after the domain seizures

Infrastructure on several **Remote Access Tools** (RATs) identified and **HVT/developer** identified. **40 000** victims' data recovered, and **16** proxy servers identified
Seizures: **50** servers; **3** domains from bulletproof VPN provider; **€100 000** in cryptocurrencies; Bitcoin mining equipment

Takedowns: **2** illegal backend platforms; Infrastructure in Romania, Norway, US, Germany, Netherlands, Switzerland; **1** illegal bulletproof VPN service involving **3** different domains

DOCUMENT FRAUD

18 international investigations/operations supported
38 arrests; **4** print shops dismantled; Seizures: **3 019** fraudulent documents, **1 150** blank plastic supports for ID cards and driving licences; **€21 400**; **7** Organised Crime Groups (OCGs) disrupted

OPERATIONAL HIGHLIGHT: Operation Massilia (Facilitation of Illegal Immigration - FII)
A **print shop** producing counterfeited documents was dismantled; **3** individuals suspected of forgery of documents arrested; **Technical equipment**, **1 150** blank plastic supports for ID cards and driving licenses, holographic bands, **16** counterfeit ID cards (Belgian, Spanish and Italian), ID photos of customers and forged breeder documents were seized

FACILITATED ILLEGAL IMMIGRATION

2 280 arrests
14 OCGs dismantled, **27** identified; **1** HVTs and **87** suspects identified; **2 350** document fraud cases reported, including **52** visa fraud cases and **548** ID misuse
Seizures: **1** thermal printer, **2** laminators, **1 150** blank supports for ID cards and driving licences, holographic bands, **16** counterfeit ID cards; **381** vehicles/ **1 253** vehicle parts; **2** yachts, **1** boat, **2** outboard motors; **52** firearms; **1.8 tonnes** of marihuana; **10.33 kg** of heroine; **2 128** psychoactive tablets; **20 350** undeclared surgical masks; Cash seizures value: **€693 900**

OPERATIONAL HIGHLIGHT: Operation Fortunate
1 OCG dismantled; **6** members arrested; **23** irregular migrants intercepted; **1** yacht, cell phones, storage devices and relevant documents stipulating money transactions were seized

TRAFFICKING IN HUMAN BEINGS (THB)

744 arrests
1 025 new cases initiated; **5 956** Suspects identified; **5 030** Victims (**266** minors) identified; **744** OCGs related to THB have been reported by member states.

OPERATIONAL HIGHLIGHT: Operation Cumbia
8 suspects arrested; **15** potential victims saved; **3** apartments seized; **€120 000** seized

ENVIRONMENTAL CRIME

440 arrests
500 suspect investigated
Seizures/ Assets seized: **32 kg** of glass eels, **45** nets and fishing gear; **807** seizures of illegal timber (**8 613**m3); **132** warehouses/illicit waste dumping facilities and **167 452** tons of waste; **20** birds; **700** dried butterflies, **7**kg of gold, **77.5**kg of mercury worth **€250 000**, **355** reptiles worth **€800 000**, **237 million** Colombian pesos worth **€90,000**; **639** ivory items; **92** tons of WEEE (waste from electric and electronic equipment); total value **€93,725,294**; **€40 million** total value of the company facilities seized (warehouses, depots, vehicles, etc.)
Tax evasion prevented: **€31 376 452**

CRIMINAL FINANCES, MONEY LAUNDERING AND ASSET RECOVERY

40 arrests
538 Contributions on cash seizures, suspicious cash declarations, suspicious transactions reports and money mule cases
Seizures/assets recovered: **€19 829 888** in cash; **118** bitcoins, **4** properties, gold and silver coins worth a total of **€5.5 million**
€2.1 million worth of seizures including: **14** frozen bank accounts, **5** properties, **2** commercial companies' assets, **15** vehicles, weapons, multiple bank accounts and electronic items

OPERATIONAL HIGHLIGHT: Operation Pulse
8 cards used in the Netherlands to take out illicitly obtained money from regular ATMs; A group of just **3** young men used more than **1 000** false IDs to get accounts on many online gambling sites for bonuses for new players; **1** arrest; Real estate valued at **several million euros** confiscated by the public prosecutor's office pending future judicial proceedings

MTIC FRAUD

50 arrests
20 OCGs identified and **11** OCGs investigated;
259 suspects identified and **110** suspects investigated;
€28 million of tax evasion prevented; **€8 million** worth of assets seized

OPERATIONAL HIGHLIGHT: central Europe action
39 arrests; **110** suspects investigated; **6** OCGs investigated; **1** JIT; **92** searches; **€7 million** worth of assets seized; **€24 million** of tax evasion prevented

EXCISE FRAUD

487 arrests
111 international investigations/ operations supported
Tax evasion prevented: **€245 356 711**
Seizures: **477 274 656** cigarettes; **1.47 million** kg of tobacco (raw tobacco, fine cut tobacco, water-pipe tobacco); **2.31 million** kg of designer fuel; **30** pallets and **31 690** litres of alcoholic beverages; **1 108 kg** of snus; **€662 834** in cash
Assets seized: **465** vehicles (trucks, trailers, cars, vans); **57** forklifts; **1** ISO tanker and different types of containers (tank, IBC, maritime); smartphones, computers, tablets, camera system with data storage devices; machinery and equipment for illicit production of tobacco products (**138** production lines; **30** packaging lines; **138** cutting machines; **32** generators and precursors.

OPERATIONAL HIGHLIGHT: Operation Chain Bridge V (Designer Fuel Fraud)
39 arrests; Seizure of **2.3 million** kg of designer fuel, **9 750 kg** of fine cut tobacco, **14 400 kg** tobacco leaves, and **2 075** litres of alcoholic beverages; Revenue loss prevented: **€11 million**

ORGANISED PROPERTY CRIME

540 arrests
53 mobile organised crime groups dismantled
8 Joint arrests operations
Seizures: **3** hotels and **90** properties; **+35 000** cultural goods; **517** vehicles + **1 361** stolen vehicle parts; **30 kg** of gold; **110 kg** of silver; **1,5 million** cigarettes; **1 tonne** of tobacco; **6 tonnes** of copper; **12** boat engines; **+120** ancient books; **+50** luxury bicycles; **1 800 kg** marijuana; **10 kg** heroin; **141** forged documents; **26** weapons; Perfumes, cosmetics, tools, jewels, beer barrels, car key encoding case, GPS tracking devices, GPS jammers, etc.
Assets seized: **€58 510 691** (including **€2 297 291** and **$200 000** in cash)

FIREARMS

154 arrests
Seizures: **2 732** weapons; **2 435** Firearms; **45** converted and rebranded gas/alarm weapons; **10 528** rounds of ammunition; **164** pyrotechnic devices; **117** Kg of drugs; **1** vehicle

OPERATIONAL HIGHLIGHT: Operation Bosphorus
11 suspects arrested;
Seizure of **191** firearms, **3 714** rounds of ammunition; small quantities of drugs including cannabis and cocaine; unstamped cigarette packs; **1** vehicle, false ID documents and **164** pyrotechnic devices.
Prior to the action days, all participating countries

Further reading

https://www.consilium.europa.eu/en/policies/eu-fight-against-crime/